REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia
Braşov, piaţa mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următorele
BIROURI de ANUNŢURI:
In Viena: la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lessner., Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. Iuliu Leopold (VII Erzsebet-körut).
PREŢUL INSERŢIUNILOR: o seria garmond pe o colonă 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXVII.

„GAZETA“ iese în fie-care di
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şese luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şese luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Braşov
Administraţiunea, Piaţa mare, Târgul Inului Nr. 30. etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe şese luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe şese luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 287. Braşov, Marţi-Miercurĭ 29 Decemvrie 1904.

NOU ABONAMENT LA „GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Ianuarie st. v. 1905 se deschide nou abonament, la care învităm pe toţi amicii şi sprijinitorii fóiei nóstre.

Preţul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 corone, pe şese lunĭ 12 corone, pe trei lunĭ 6 corone, pe o lună 2 corone.

Pentru România şi străinătate: Pe un an 40 franci, pe şese lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ, pe o lună fr. 3.50.

Abonarea se póte face mai uşor prin mandate postale.

ADMINISTRAŢIUNEA.

O voce din Sĕlagiŭ despre activitate şi pasivitate.

De la un distins naţionalist român din Sĕlagiŭ primim următorul articol, pe care îl publicăm întocmai cum ni-s'a trimis ca tălmăcind opiniunea Românilor serioşi şi constanţĭ din patria d-lui George Pop de Băsescĭ:

Conferenţa cea mare de la 1881, care hotărîse în cestiunea activităţii şi pasivităţii şi la care alegĕtorii românĭ au trimis delegaţii lor aleşĭ în tótă forma a cumpĕnit tóte şansele activităţii pe basa şi în situaţiunea, care ni-s'a creat cu legea, respective legile electorale, — căcĭ de dragul nostru sunt două legĭ electorale — şi cu ţinuta ostilă a concetăţenilor maghiarĭ şi a administraţiunei faţă de nisuinţele nóstre de a ne esercita dreptul de alegere, şi — a hotărît pasivitatea.

De atuncĭ s'au întêmplat multe, dér tot rele şi asupritóre pentru noi, ni-s'a creat o situaţie şi mai penibilă şi câte legĭ s'au adus — şi s'au adus multe — tóte sunt întórse cu ascuţişul contra nóstră, adecă contra ţinutei nóstre de a ne validita, *de a fi şi remâne Românĭ.*

Adĭ nu putem face o mişcare liberă, suntem cu legile aduse şi ordonanţele date contra legilor legaţĭ ca într'un sac, totuşĭ — cum se vede din mişcarea activistă ce a premers »conferenţei electorale« *utriusque generis* convocate la Sibiiu pe dina de de 10 Ian. a. c..—acum voim sĕ ne sfătuim parte din noi, că óre nu vom juca, nu va fi bine sĕ fim activiştĭ, sĕ sancţionăm şi din partea nóstră tóte legile aduse şi mĕsurile nedrepte luate contra nóstră de decĭ de anĭ şi încă chiar când elementul domnitor şi »alcătuitor de stat«, cum se mai numesce, dă cele mai eclatante dovedĭ, că nu este în stare necum a guverna şi esercita hegemonia cu înţelepciune şi dreptate asupra altora, dér îmbuibat cum e, nu e în stare nicĭ a se înfrâna pe sine, ci ca copilul cel rĕsfăţat strică, rupe, sdrobesce tot, chiar şi jucăria sa cea mai preferită, care i-a causat atâtea dile bune, pe cât nouĕ dile rele — *parlamentarismul maghiar.*

Elementele tinere, setóse de a se validita, de a figura, de a lupta, firesce, că împing după firea tinereţelor spre activitate deja de mult. Incă de la început, la proclamarea pasivităţii se putea prevedé, că vor face aşa. Dér este acésta destulă causă, ca sĕ iee şi bĕtrânii, ómenii precumpĕnirei, ai sfatului bine rumegat după ei, după ómenii simţĕmintelor, am puté dice ai imboldului?!

Cu cine vom face activitate adĭ în dilele mijlócelor nefirescĭ şi imorale? Cu mâna de inteligenţă de la oraşe, care duce grele lupte cu elementele strĕine şi adversare nouĕ pe tóte terenele? Cu preoţimea, care este de tóte laturile controlată, intimidată şi denunţată, chiar şi pentru simţĕmintele sale românescĭ, ca sĕ nu capete ajutor de stat şi din care preoţime de aceea adĭ puţinĭ îndrăsnesc a merge chiar şi la o conferenţă românéscă, necum sĕ se espună la jertfele pretinse de o luptă electorală pentru candidatul român? Cu dascălii românĭ nu mai puţin intimiditaţĭ şi espuşĭ în tot momentul de a-şĭ pierde pânea pentru »simţĕminte« şi »fapte« »antipatriotice«, cum se numesc la noi adĭ tóte mişcările nóstre, carĭ nu sunt dictate de renegatism? Dóră cu poporul, care nu scie bine despre ce e vorba, şi încă nici nu e baremĭ ambiţios pe naţiunea lui ca Maghiarul şi se lase a fi ademenit şi dus la urnă chiar şi de inimicii sĕi cei mai încarnaţĭ?

Şi ce am ajunge cu activitatea?

In casul cel mai favorabil cu mijlócele nóstre în contra corumperilor grandióse, ce se fac la alegerĭ, şi în contra intimidărilor şi terorisărilor de tot felul am scóte — sĕ dicem — 10—15 deputaţĭ.

Ce ne vor puté nouĕ stórce aceştia de la dietă séu de la guvern? Nimica séu aprópe nimica şi pentru acest nimica noi am încetat de a protesta în contra nedreptăţilor, ce ni-s'au făcut de la împăciuirea austro-maghiară încóce.... de altă parte am dat prilegiu inimicilor noştri, ca sĕ pótă arăta lumei, că nu scie şi nu póte sci, pe basa căror legĭ şi cu ce mijlóce se fac la noi alegerile, că poporul nostru nu este cu noi, ci cu contrarii noştri, şi că noi suntem păstorĭ fără turmă.

Sĕ lăsăm déră elementul »alcătuitor de stat« sĕ-şĭ jóce mendrele până în capĕt. Oposiţia, care a tot împins guvernul la volnicii în contra nóstră şi aplauda, la tóte călcările de lege ale lui faţă de noi — şi guvernul care cât de milă cât de silă a comis bucuros aceste volnicii în contra nóstră, sĕ probeze acum unul pe spatele celuilalt, ce însémnă volnicia, călcarea de lege şi nerespectarea legilor esistente, sĕ o probeze păn' atuncĭ, până când vĕdênd poporul maghiar, că politicianii lui de adĭ îl duc cu voia séu fără de voie la desastru, i-va părăsi şi dând mâna cu celelalte popóre din ţéră, cu toţii vom crea o stare de trăit pentru tóte nĕmurile şi limbile acestui stat.

Şi acest timp judecând după repediciunea, cu care se desfăşură adĭ evenimentele în viéţa popórelor, nu este departe.

Păn'atuncĭ avem noi ce face acasă şi încă *lucrurĭ forte folositóre* şi de mare însemnătate pentru noi *nu politică nechibzuită: sĕ ne îngrijim mai bine şi mai cu devotament trebile nóstre bisericescĭ şi şcolare, sĕ ne luminăm, deşteptăm şi disciplinăm poporul şi pe noi înşi-ne* (mai întâiŭ de tóte. — Red.) c'un cuvênt *sĕ ne pregătim pentru evenimentele cele marĭ, carĭ îşĭ aruncă deja umbrele înainte, ca sĕ nu ne afle éră nepregătiţĭ.*

Cum a fost permisă conferenţa electorală din Sibiiu? »Sieb. D. Tageblatt« din Sibiiu, care ne-a sosit adĭ, scrie despre acésta; »Conferenţa română convocată pe dina de mâne (10 Ian. a. c.) a fost mai întâiŭ oprită (de autoritatea locală) mai apoi a fost însĕ permisă (de guvern) sub condiţiunea ca sĕ se ocupe numai cu cestiunea alegerilor dietale dér sĕ nu ia nicĭ o hotărîre organisatorică.

„Idei“, „programe“ şi candidările la deputaţie cu piedecĭ.

Stimate d-le Redactor!

Cetind în preţuita d-vóstră »Gazeta« observarea ce-o faceţĭ în mod prea fin şi elegant manifestului redactat de Dr. Vajda şi subscris de Dr. Vlad şi Dr. T. Mihali, am umblat ca sĕ aflăm cum se póte, că din marele comitat al Huniădórei nu a subscris nimenĭ alăturĭ cu Dr. Vlad — *„ideile“* lui Vajda şi *„programul“* lui Mihali?

Am aflat, că au fost provocaţĭ, dér au refusat subscrierea: Dr. Ioan Mihu, protopopul Vas. Dămian, Ioan I. Vulcu şi Nicolae Vlad! — Onóre lor!

Asemenea nu le-a succes sĕ prindă pe Dr. Mihu pentru candidatura din Orăştie!

Dr. Vlad *a repăşit de la Dobra* şi va candida în *Vinţul de jos*, în *Orăştie* şi în *Haţeg.*

— a. —

Putem fi liniştiţĭ.

Lumea română póte fi liniştită. In cele din urmă *Blaşiul* a dat mâna cu *Sibiiul* pe terenul activităţii parlamentare.

In numĕrul sĕu de Crăciun »Unirea« din Blaşiŭ, rĕspundĕnd »Libertăţii« din Orăştie la imputarea, că nu manifestéză nicĭ o atitudine în cestiunea activităţii parlamentare, declară următórele:

»N'am fost din capul locului aderenţĭ intransigenţĭ ai pasivităţii. După-ce însĕ s'a decretat, am acceptat'o întocmai, şi acesta este motivul pentru care am reprobat păşirea d-lui Vlad illo tempore. *Acum că suntem, pare-ni-se, pe calea a avé un conclus pentru activitate, îl vom accepta cu cea mai mare bucurie.* Vorba e sĕ fie numai **hotărîre obligătóre** şi unanimă, ca sĕ nu ne risipim iar ca făina orbului.«

Vorba mai e, că »Unirea«, se preface a fi uitat de aceea ce scriea înainte cu câte-va sĕptĕmânĭ, că am ajuns divisaţĭ în pasiviştĭ şi activiştĭ; se preface a nu sci că mai esistă un partid naţional român; a nu sci, că acum acesta se vede părăsit şi de membrii comitetului sĕu de odinióră carĭ îşĭ dau cóte cu tóte soiurile de activiştĭ desertorĭ de la causa partidului şi a programului de la 1881.

Şi de ce atâta grabă din partea »Uninirei« spre a dumeri pe cei de la »Libertatea?«

Pentru a dovedi că bucuria cu care ea a primit convocarea conferenţei activiste de la Sibiiu n'a fost numai simulată că e cel puţin tot aşa de mare ca »Telegr. Român« din Sibiiu, căcĭ vedeţĭ bine, orĭ cât ai lua lucrul, »Congrua« e şi rĕmâne interconfesională şi cei ce doresc sĕ o aibă au mare trebuinţă de a-şĭ puté manifesta mai liber »patriotismul« care singur le dă titlul de a se împărtăşi de ea.

Odinióră »Unirea« vorbea altfel în cestiunea politică naţională, dér se vede că atuncĭ era condusă de alţĭ ómenĭ cu vederĭ mai serióse şi mai largĭ!...

Mişcarea electorală.

Tisza şi proiectul Berzeviczy.

Ministrul preşedinte contele Ştefan Tisza, care a representat în trei sesiunĭ cercul *Ugra* din comitatul Bihorului, a renunţat de a mai candida în acest cerc, adresând alegĕtorilor sĕi o scrisóre deschisă, în care face o dare de sémă asupra activităţiĭ sale de până acuma.

In acéstă scrisóre d-l conte Tisza atinge tóte cestiunile la ordinea dilei şi între acestea, firesce, şi cestiunea reformei şcolare, despre care se svonise, că ar fi fost abandonată de guvernul actual. Cât de neîntemeiat a fost acel svon se vede din scrisórea ministrului preşedinte. din care cităm pasagiul respectiv:

»Proiectul pentru reforma instrucţiei primare — dice d. Tisza — conţine fără a ofensa pe concetăţeniĭ noştri de limbă nemaghiară nisce inovaţiĭ importante carĭ sunt *chiar în interesul bine înţeles al acestor cetăţenĭ (?)* şi tot-odată sunt un *progres mare pe terenul politicei naţionale maghiare.* Nimĕnuia nu i-se ia dreptul de a întreţiné o şcólă poporală nemaghiară. Nu lipsim nicĭ pe un fiu al patriei de întrebuinţarea şi cultivarea limbei sale materne, dér servim direct interesele lor, făcĕndu-i sĕ cunóscă şi limba maghiară, căcĭ cel ce scie unguresce *va înainta mai uşor în societatea maghiară* şi nu se va simţi isolat«.

„Generaţiunea veche a dispărut.“

Către sfîrşitul scrisoriĭ sale, d-l Tisza vorbesce despre vechea generaţiune de politicianĭ, carĭ au creat parlamentarismul unguresc şi dice:

»Generaţiunea aceea, care a creat parlamentarismul ungar, a dispărut, vai! din mijlocul nostru. Décă ar trăi acea generaţiune, cu cât dispreţ şi cu ce mânie i-ar lua la gónă pe aceia, carĭ usurpând numele lor, şĭ-au ridicat braţul ucigaş împotriva creaţiunei lor. Amintirea lor însĕ şi a faptelor lor trebue sĕ vieze în mijlocul nostru. Sĕ ne aducem aminte de dênşii şi sĕ nu lăsăm a se prăpădi în mânile nóstre neactive, ceea ce a isbândit pentru naţiune iubirea lor de patrie desinteresată în mijlocul atâtor primejdiĭ«.

Alianţa naţională maghiară şi naţionalităţile.

Societatea numită »Alianţa naţională maghiară« (»O. N. Sz.«) a adresat membrilor sĕi nisce instrucţiunĭ, pe carĭ vor trebui sĕ le urmeze la viitórele alegerĭ faţă cu candidaţiĭ naţionalităţilor. Ĕtă ce conţin acele instrucţiĭ:

»Membriĭ sunt învitaţĭ a lucra din tóte puterile, ca în cercurile. unde vre-o naţionalitate pune candidat, toţĭ alegĕtorii patrioticĭ sĕ sprijinéscă — fără consideraţie la nuanţa de partid — pe *candidatul acelui partid patriotic*, care are mai multe şanse de isbândă.

Décă într'un cerc cu majoritate nemaghiară îşĭ pune candidatura un cetăţean nemaghiar cu trecut neprihănit şi sentimente patriotice, aderând vr'unui partid *fără condiţiunĭ naţionaliste*, sĕ nu se deschidă campanie împotriva lui. Pe de altă parte sĕ se facă resistenţa cea mai energică contra candidaţilor a căror trecut politic nu inspiră încredere, orĭ carĭ au stat în serviciul tendinţelor antimaghiare. Pacturĭ cu naţionalitaţile séu con-

ducĕtorii lor se nu se încheie nicăirĭ spre scopurĭ electorale.

Apelul este semnat de contele I. *Eszterházy*, ca preşedinte şi Bendict *Jancsó* ca secretar.

Agitaţia electorală.

Agitaţia electorală s'a început pe tótă linia.

Dumineca trecută s'au ţinut numĕróse întrunirĭ electorale. In Budapesta au ţinut discursurĭ trei miniştri: *Tisza, Hieronymi şi Nyiri.*

Tisza, care şi-a pus candidatura în cercul »Belváros« din Budapesta (»cercul istoric al lui Deák«, cum dice »P. L.«) a rostit un discurs lung în sala hotelului »Hungaria«. El va avé pe cum se vede o luptă straşnică cu disidentul conte Iuliu *Andrassy.*

Ministrul de honvedĭ *Nyiri* şi-a pus candidatura în ceccul II şi va avé contra-candidat pe ex-ministrul *Darányi.* Discursul, ce l'a pronunţat ministrul de honvedĭ a fost întrerupt de strigăte »Trăéscă Andrássy«. Demonstranţiĭ au fost scoşi afară din sală.

„Pactul lui Tisza cu Românii“.

Sub titlul acesta diarul »B. H.« adusese scirea, că Tisza ar fi încheiat un pact cu Româniĭ invocând drept motiv liberarea fondului »Iancu« pentru scopurile »Asociaţiunei«.

Oficiosul *„Bud. Tud.“* desminte scirea acésta spunênd, că liberarea fondului »Iancu« s'a făcut înainte de a fi fost vorba de alegerĭ.

»Bud. Hirl.« luând notă de desmintire dice, că svonul despre pactul cu Româniĭ a trebuit sĕ-l ia în serios, mai ales vĕdênd că guvernul nu ia nicĭ o mĕsură împotriva încercăriĭ de a reînvia comitetul naţional desfiinţat de Hieronymi.

Diferiţi candidaţi.

Partidul liberal din *Caraş-Severin* a făcut următórele candidărĭ. In Lugoş: Pattyánszky Elek, în Caransebes: Jakabfy Imre, în Sasca: P. Vuia, în Zorlenţ: G. Szerb, în Bocşa: P. Avramescu, în Oraviţa Grenzenstein Béla etc.

In *Lăpuşul unguresc* îşĭ va pune candidatura pe lângă contele Teleki Sándor, deputatul de pănă acuma, d. Alex. Pap, jude de tablă în Baia-mare cu program liberal.

In *T. S. Martin* baronul Révay liberal va avé sĕ se lupte cu naţionalistul slovac Paul *Mudrony.*

In *Ileanda-mare* (Solnoc-Dobâca) — spun foile maghiare — va candida *Simo* (după alte informaţiĭ Dr. *Beck*) şi advocatul Dr. T. *Mihali.*

Lui *„Bud. Korr.“* i-se scrie din *Braşov*, că aicĭ probabil vor candida tot vechii deputaţĭ. Dór unul séu doi dintre cei mai bĕtrânĭ décă vor fi înlocuiţĭ cu alţiĭ mai tinerĭ. Intre aceştia se vorbesce de d-l Emil *Neugeboren*, redactor la »S. D. T.«

In *Ujvidek* s'au aliat Sêrbiĭ şi Slovacii pentru a susţiné pe Dr. Milan *Hodja* redactor la *„Slovenski Tizsdenik“*. In cercul *Ozora* Sêrbii au candidat pe radicalul Branko *Ilici.* La Ujvidék a candidat şi popa *Hock* din »partidul nou« şi îşĭ va desfăşura programul la 15 Ianuarie.

La *Beiuş* şĭ-a retras candidatura vicarul Vasile *Mangra.* Candidatul partidului liberal va fi d-l Ioan *Buteanu*, directorul gimnasiului.

„Album artistic“.

Am primit un exemplar din admirabilul album artistic, pe care l'a întocmit şi editat Reuniunea agricolă română din comitatul Sibiiului.

Este o ideiă din cele mai fericite, ce au avut'o zeloşii conducĕtorĭ ai reuniunei, când au luat iniţiativa pentru acéstă frumósă şi salutară operă. Imboldul pentru acésta iniţiativă li l'a dat marele succes ce l'au avut minunatele producte ale rĕsboiului ţĕrancei române la esposiţia de la 1902. Ei s'au hotărît a aduna într'un album cele mai frumóse şi mai românescĭ modele de brodat şi ţesut carĭ sunt litografiate şi strălucesc în colorile cele mai viue pe 40 tabele (cartóne). Pe aceste tabele sunt representate *prin 285 broderii* (cusăturĭ) şi ţesăturĭ alese 20 comitate cu peste 100 comune.

»Acéstă lucrare — dice Apelul Reuniunei — cu adevĕrat *monumentală* şi în acelaşĭ timp *naţională*, întrunesce în acelaş mănunchiŭ artistic, *ramura ornamenticei nostre casnice* de pe întreg teritoriul Transilvaniei şi Ungariei locuite de Românĭ«.

Ėră noi dicem: arta femeii române, ce e depusă în acest album, décă va fi vĕdută şi cunoscută, va fi admirată şi în străinătate ca ceva pănă acuma neîntrecut, ceva ce va face gloria ei şi peste nouĕ mărĭ şi nouĕ ţĕrĭ.

Textul esplicativ al tabelelor, un »Cuvênt înainte« scris cu însufleţire şi pricepere de presidentul reuniunei d-l *Dimitrie Comşa*, stăruinţelor căruia e a se datori în primul rênd acéstă rară lucrare, se estinde peste 40 paginĭ în mărimea tabelelor şi cuprinde pe nu mai puţin ca 25 de paginĭ interesantele şi instructivele numirĭ şi espresii culese din graiul ţĕrănimei pentru acele broderii şi ţĕsăturĭ.

Drept învĕliş al albumului servesce o mapă (scórţă) în culorĭ superbe înfăţişând o Româncă frumósă lucrând la Rĕsboiŭ şi purtând în litere marĭ de aur inscripţiunea *„Din ornamentica română“.*

Albumul acesta, — în care cum dice comitetul, »e depusă forţa de muncă şi de pricepere a femeiĭ române şi în ea se reoglindéză străduinţele culturale, carĭ au agitat şi agită spiritul straturilor mai de jos ale neamului nostru« — a fost chromolitografiat numai în 600 de exemplare, carĭ sunt puse în vîndare. Póte cineva sĕ-şĭ facă o ideiă cât de mult a costat esecutarea artistică şi tipărirea acestui album, décă vom aminti, că numai mapa (scórţa séu învălitórea) singură a reclamat spese de vre-o 3200 coróne.

Nu e de mirat prin urmare, că preţul unui esemplar este stabilit cu *56 corone = 28 fl*, pentru România şi strĕinătate *60 lei séu 48 mărcĭ* germane. Reducerĭ de preţ nu se fac. *Plătirea în rate* se admite numai în şi pentru *Ungaria, nu şi pentru strĕinătate*, în trei rate cu preţul urcat de *60 cor. = 30 fl.* cum şi spesele espediţiei. Greutatea unui album fiind de peste $3\frac{1}{2}$ klgr. spesele de espediţie cu posta fac 1 cor.

Atragem atenţiunea cetitorilor noştri asupra acestui splendid şi preţios album artistic românesc.

Albumul se póte comanda de-adreptul la d-l Dimitrie *Comşa* profesor seminarial şi presidentul reuniunei agricole române în Sibiiu (Nagyszeben).

Se 'nţelege că nu ne vom mărgini la anunţ prealabil, ci vom vorbi mai pe larg despre minunile iscusinţei şi a talentului artistic al femeii române, ce ni-l descopere Albumul acesta.

Rĕsboiul ruso-japones.

Predarea Port-Arthurului.

Predarea Port-Arthurului s'a făcut fără nicĭ un incident deosebit. In diua de 7 Ianuarie fâlfăiau deja drapele japonese pe tóte forturile cetăţii.

In districtele chinese, Japonesii au afişat proclamaţiunĭ, în carĭ locuitorii sunt învitaţĭ a cruţa casele particulare. Orĭ-ce delict se va pedepsi, după legea statarială, cu mórte.

La întrarea portului s'au început lucrările de a înlătura minele rusescĭ şi de a cerceta vasele, scufundate în ultimul moment de către Ruşĭ. Japonesii au constatat, că Ruşii n'au nimicit corpul vaselor şi că nu sunt cufundate adînc în mare. Eĭ sperézä că în timp de câte-va lunĭ vor aduce vasele rusescĭ în stare bună şi le vor pute rîndui în flota japonesă.

Primul transport al garnisónei rusescĭ, vr'o 5000 de ómenĭ cu 186 ofiţerĭ au sosit la Cianglingsu. Alte dece mii de ómenĭ s'au adunat la Iahuciu, unde vor fi luaţĭ în primire de Japonesĭ.

Intîlnirea lui Stössel cu Nogi.

Unei agenţii engleze din Londra i-se raportézä, că generalul Stössel şĭ-ar fi esprimat dorinţa de a-şi da personal cuvêntul de onóre în faţa lui *Nogi*, că nu va mai lupta în actualul rĕsboiŭ împotriva Japonesilor.

In urma acestei dorinţe *Nogi* s'a învoit sĕ-ĭ acórde lui Stössel o întîlnire.

La întîlnirea acésta generalul Stössel s'a presentat călare însoţit de şeful statului major, doi locoteneţĭ şi un detaşament de cazacĭ. Atât ofiţerii cât şi cazacii erau îmbrăcaţĭ de paradă. Ofiţerii îşĭ puseră pe pept tóte decoraţiile. Generalul *Stossel*, de şi se vedea că e istovit, s'a arătat vesel (?) şi a glumit (?) cu ofiţerii japonesĭ, carĭ l'au primit în numele generalului *Nogi.* Acesta a sosit la locul întîlnirei în satul Smijing abia peste $1\frac{1}{2}$ óre, însoţit de generalul Ijisi şi de doi căpitanĭ.

Când s'au apropiat unii de alţii, s'au salutat, apoi descălecând au întrat în căsuţa istorică, în care sa iscălit actul referitor la capitulare. Aicĭ li s'a servit un dejun, în cursul căruia *Stoşsel* a condoleat lui *Nogi* pentru că şĭ-a perdut în asediul Port-Arthurului pe amîndoi fiiĭ sĕi. Nogi a rĕspuns că nu-şĭ jelesce fiiĭ, fiindcă au murit pentru patrie.

Se svonesce, că Nogi ar fi comunicat lui Stössel învitarea lui Mikado, de a-l visita în Tokio înainte de a se întórce în Rusia.

După o convorbire amicală, ce a durat apróp 2 óre, generalul Stössel a încălecat pe calul sĕu negru. Acest cal i-a plăcut fórte mult lui Nogi, ceea-ce vĕdênd Stössel, i-l'a oferit imediat generalului japones drept amintire personală. Nogi a declarat că primesce calul înse nu special pentru sine, ci ca un cadou oferit armatei japonese. Generalul Stössel a încălecat atuncĭ pe un alt cal japones oferit lui de generalul Nogi. (Detailurile acestea dovedesc că reporterii agenţiilor engleze sciu sĕ împodobéscă rapórtele lor cu diferite producte ale fantasiei. Tr.)

Umanitarismul Japonesilor.

Din Tokio se anunţă că generalul Stössel a adresat generalului Nogi o scrisóre, în care îĭ mulţumesce pentru tratarea umană, de care Japonesii i-au împărtăşit pe Ruşĭ, cu deosebire pe cei răniţĭ, cu ocasiunea întrării lor în Port-Arthur. Soldaţii japonesĭ au întrat în contact amical cu cei ruşĭ şi au schimbat între sine ca suvenirĭ diferite obiecte referitóre la asediu.

Numĕrul prisonierilor.

Din Tokio se depeséză cu data de 8 Ianuarie, că în acea di s'au predat ultimii prisonierĭ. Numĕrul total al acestora este: *878 ofiţerĭ şi funcţionarĭ şi 23.491 soldaţĭ.* Cei-ce sunt greu bolnavi vor rĕmâné deocamdată în spitalurile din Port-Arthur, ceilalţĭ vor fi transportaţĭ în Japonia. Dintre cei 878 ofiţerĭ 441 şi-au dat cuvêntul de onóre că nu vor mai lupta împotriva Japonesilor. Acestora li s'a permis în sensul capitulaţiunei a se întórce în patria lor, luând cu sine 292 ordonanţĭ. Generalii *Fck*, *Smirnov* şi *Gorbatowski* şi admiralul *Viman* au preferat a merge în captivitate. Generalul *Stössel* va pleca la 12 Ianuarie din Dalny în Rusia.

Câmpul de resboiu din Manciuria.

Diarul *„Echo de Paris“* anunţă, că s'au mobilisat încă 300.000 soldaţi pentru armata lui Kuropatkin. Vagónele transiberianului vor fi înlocuite cu altele mai marĭ. Şinele deteriorate vor fi de asemenea înlocuite.

Generalul Kuropatkin a depeşat cu data de 8 Ianuarie la Petersburg, că Japonesii au atacat avantposturile rusescĭ. In ciocnirea acésta au cădut 3 Ruşĭ şi au fost răniţĭ 18 ómenĭ, între carĭ şi un aspirant de ofiţer.

SCIRILE DILEI.

— 28 Decemvrie v.

Pentru balul reuniunei femeilor române din Braşov s'a lansat următórea învitare: »Comitetul Reuniunei femeilor române pentru ajutorarea vĕduvelor sĕrace din Braşov şi Săcele împreună cu comitetul Reuniunei femeilor române din Braşov are onóre a vĕ învita la petrecerea de dans, ce se va ţiné în *31 Decemvrie st. v. 1904* în sala cea mare a Redutei orăşănescĭ din Braşov. Inceputul la $8\frac{1}{2}$ óre séra. Intrarea: 2 cor. de persónă. Balcon: 3 cor. Bilete se pot căpĕta la Fraţii Simay, la Iuliu Popp, la librăria Ciurcu şi séra la cassă«.

In loc de felicitărĭ de anul nou au mai contribuit *pentru masa studenţilor românĭ din Braşov*: D-l V. O. 10 coróne, d-l D. Făgărăşianu, prof. Braşov 5 cor., d-l Dr. Virgil Cioban, prof. Sibiiu 3 cor., d-l Victor Preda, Avrig şi d-l Ieronim Preda, Sibiiu 6 cor., d-l Ioan Urziceanu, Bekás în Ciuc 3 cor., d-l Dr. Mih. Gropşian, adv. Oraviţa 10 cor., d-l P. Banda, major pens. Viena 2 cor., d-l Dr. Iosif Blaga, profesor Braşov 2 cor., d-l Stelian Mihalovits, banchier Braşov, 10 cor., d-l Dr. I. Hosanu medic Braşov 10 cor., d-l Dr. Vasile Saftu paroch în Braşov 4 cor. Pănă acum cu totul: **105 coróne.** Priméscă generoşii donatorĭ cele mai căldurόse mulţămite. — *Direcţiunea şcolelor medii gr. or. române.*

Spargere şi furt de bijuterii în Braşov. Adĭ nópte s'a întêmplat o spargere în strada cea mai frecuentată din centrul Braşovului la magazinul de bijuterii a dómnei *C Orechovski* din Strada Vămii. Hoţul, care trebue, că a cunoscut fórte bine localul, a escaladat zidul ce înconjóră pe din dos curtea de la parochia catolică şi rupênd lacătul de la uşa de sub pórtă ce dă într'un local deşert aflător în dosul magazinului, a întrat aicĭ şi spărgênd zidul cu instrumentele aduse s'a întrodus în magazin. Aicĭ a aprins lampa şi a adunat vr'o 60 de césornice de aur mai multe lanţurĭ, inele etc. şi apoi a dispărut, lăsând la faţa locului un sfredel şi o daltă. Valórea obiectelor furate se urcă la suma de 16.000 coróne. Poliţia s'a pus în urmărirea hoţului şi se crede că, avênd óre-carĭ indicii, în curênd va pune mâna pe îndrăsneţul făptuitor, şi pe tovarăşii ce-i va fi avênd.

Representanţa comunală a oraşului Braşov îşĭ va ţiné Joi la 12 Ianuarie n. 1905 adunarea generală ordinară în sala de la casa sfatului. Inceputul la órele $3\frac{1}{2}$ p. m. La ordinea dilei sunt 15 obiecte.

Inainte de adunarea generală ordinară, representanţa comunală va ţine la órele 3 o adunare extraordinară în care se va publica rescriptul prea înalt referitor la convocarea dietei pe sesiunea 1905—1910.

Serata pompierilor. Pompierii din Braşov vor da în séra de 28 Ianuarie o serată intimă împreunată cu dans, Invitările vor fi distribuite de către membri societăţii pompierilor. Intrarea 2 coróne. Program variat. Se speră, că petrecerea acésta va fi spriginită de public.

Ofiţerii francesĭ delatorĭ. Casimir Périer, fostul preşedinte al republicei francese a cerut de la marele măestru al ordinului »Legiunea de onóre« sĕ întroducă cercetare împotriva acelor ofiţerĭ, membri ai »Legiunei de onóre«, carĭ s'au făcut culpabilĭ de incorectităţĭ prin denunţărĭ date francmasonilor contra cameradilor lor.

Accident mortal la o vînătóre. Ni-se scrie cu data de 8 Ianuarie din Urişul de jos: Cu inima întristată iau condeiul vestindu-vĕ despre un trist cas, şi anume în 5 Ianuarie a. c. din comuna mai jos însemnată s'au dus mai mulţĭ în urmărirea unui mistreţ vulnerat dér ducêndu-se la locul unde era mistreţul — (în pădurea numită »Dos« în munţii Giurgeului) locuitorul Simion Neagu înainte, ér după el vigilul de pădure, Kebeleyi Mihály, acestuia din nebăgare de sémă ajungêndu-i o nuiea peste cocoşul puştei, arma se descărcà şi nimeri pe Simion Neagu, carele după un interval de trei óre, murĭ — lăsând în doliu soţia şi o fetiţă de 12 anĭ, carĭ s'au lipsit prin acest accident tragic de singurul scut şi sprijin, deóre-ce numai la braţele lui erau avisaţĭ neavênd altă avere. — Repausatul era un om cinstit şi bun creştin. *I. C.*

Incendiu în Balomir. Joi în 5 Ianuarie nóptea a isbucnit în comuna Balomir la casa lui Ioan Fleşeru un foc care în timp de o oră a prefăcut în cenuşă 3 case, 2 şurĭ şi alte edificii economice, împreună cu nutreţul strîns şi oi, capre, porcĭ etc. Trei familii au rĕmas în timp de érnă, chiar în ajunul Crăciunului, fără adăpost scăpând numai cu ce era pe dênşii.

Arestarea unui ex-deputat. Advocatul *Hegedüs* Béla din Budapesta; care în sesiunea trecută a fost deputat în dieta ungară a fost arestat alaltă-erĭ pentru diferite escrocherii şi falsificărĭ de poliţe.

»Activitatea« a încetat. Ḑiarul »Activitatea«, care timp de 4 anĭ a apărut în Orăştie sub direcţiunea d-lui Dr. Aurel Munteanu, îşĭ anunţă cetitorii, că începênd cu anul acesta nu va mai apare.

Maria Lungu n. Morariu, în urma unui scurt morb, în anul 40 al etăţii şi 20 al fericitei căsĕtorii şĭ-a dat sufletul în mânile Creatorului, Sâmbătă 11/24 Dec. a. c., lăsând în adênc doliu pe neconsolabilul ei soţ Nicolae *Lungu*, paroch gr. ort. în *Ghioroc*, pe bĕtrânul ei tată gârbovit de greul vieţii, pe fraţĭ şi alte rudenii. Inmormêntarea i-s'a făcut Lunĭ în 13/26 Dec. înainte de amédĭ.

Rĕscumpĕrare de felicitărĭ de anul nou 1905, în favorul Reuniunii femeilor române din Abrud, Abrudsat şi jur: Dr. Laurenţiu Pop 10 cor. Mihaiŭ Cirlea 5 c, N. N. 1 cor., Samuil David 2 corónе, Dr. Alesandru Bordia 2 cor., Absolon Faur 2 cor., Paul Stoica 1 cor., Aurelian Danciu 4 cor., Dionisiu Negru 1 cor., Ana Filip 4 cor., Ioan Devanca 2 cor., Dr. Vasile Fodor 2 cor., Ioan Simu 2 cor., Nicolau Draia 2 cor., Nicolae Lobonţ 2 cor., Pompiliu Şuluţ 1 cor., Teofil Faur 2 cor., Petru Macaveiŭ 2 cor., Silviu Lazar 2 cor., Iosif Gomboş 2 cor., Petru Popovicĭ 2 cor., Alesandru Furdui 1 cor., Mateiŭ Nicola 2 cor., Dr. George David 2 cor. *Abrud*, 6 Ianuarie 1905, Ana *Filip*, pres. Ioan *Simu*, secretar.

Un Bonaparte... ministru în America. C. I. Bonaparte va face parte din noul cabinet al Statelor-Unite, care va fi constituit în Martie viitor. Acest Bonaparte descinde în linie directă din Jerome Bonaparte, fratele mai mic al lui Napoleon I, mai târḑiu rege al Westfaliei, şi care s'a căsĕtorit cu o americană din Baltimore.

Producţiunĭ şi petrecerĭ. Tinerimea română din Bistriţă învită la serata împreunată cu dans, care o va aranja în preséra anului nou (13 Ianuarie 1905 st. n.) în sala hotelului »Regele Ungariei«. Venitul curat e destinat pentru scop filantropic. Inceputul la 8 óre séra. Preţul de întrare: *a)* O persónă 1 cor. 60 banĭ. *b)* In familie 1 cor. 20 banĭ. *c)* Studenţii au întrare liberă.

— *Reuniunea meseriaşilor şi economilor din A.-Iulia* învită la producţiunea teatrală împreunată cu dans, ce se va aranja Venerĭ (séra de Sf. Văsii) în 13 Ianuarie st. n. 1905, în sala cea mare de la hotelul »Europa«. Inceputul la 7½ óre séra. Ioan *Teculescu*, preşedinte. Dr. Camil *Velican*, vice-preşedinte. Ioan *Pampu*. secretar. Antoniu *Cricovan*. cassier. Ignat *Borza*, controlor. Preţul de întrare: Locul I. 2 cor., locul II. 1 cor. 60 banĭ, locul III. 1 cor. 20 banĭ, locul de stat 80 banĭ.

Reliefurĭ deteriorate. Se scrie din Berlin, că reliefurile de la podul lui Lessing, carĭ representau scene din dramele autorului german au fost într'una din nopţile trecute deteriorate de nisce făptuitorĭ necunoscuţĭ. Figura jidovului »Nathan der Weise« a fost cu desĕvîrşire ruinată, aşa că repararea ei nicĭ nu se mai póte face.

Ţarul Nicolae I. şi Constituţia. Sub Catherina II şi sub Alexandru I se putea vorbi în Rusia de reforme constituţionale. Sub Nicolae I nu era permis sĕ se pronunţe acest cuvênt.

Intêmplarea ce o istorisim aicĭ, ne va proba ce orórе avea teribilul Ţar de odiosul cuvênt.

Tot vorbindu-i-se odată de mişcările din Europa în sensul reformelor de libertăţĭ publice, cerù sĕ i-se aducă o hartă a Europei.

Arătând spre Rusia şi făcêndu-i conturul cu degetul ḑise: *Batam Rossia. Kakoĭ tam balşoĭ! Niet deva Konstitutzia.* (Écă Rusia! Cât e ea de mare! Nu-i trebue constituţiune.)

Trage apoi conturul Turciei: *Batam Turhia. Kakoĭ malinko ne deva Konstitutzia*".

Trăgênd conturul Franţei, autocratul dise: *Batam Frankia Norod balşoĭ. Deva Konstitutzia.*

Dĕdù apoi şi peste Principatele române, pe care le acoperea pe harta ce o avea la îndemână, cu degetul lui cel mare, şi tot apăsând cu putere degetul, răcni: *Iatibe dam Konstitutzia.... Prinzipati moldovanske.*

Acéstă dragoste pentru ideile de progres s'a moştenit în familie şi a trecut şi la Nicolae II.

Noroc că Japonesii sunt în calculele provedinţii un factor pregătit pentru lărgirea libertăţilor publice în Rusia. Poporul rus a înţeles acésta şi scie sĕ exploateze momentul psichologic prin care trece »Russia balşoĭ.« („R. E. şi P.“)

Dare de sémă şi mulţămită publică.

La „Serata“ aranjată de *Tinerimea română din Clușiŭ* în 16 Noemvrie 1904 au binevoit a ne trimite contribuirĭ benevole: Dr. Vasile Bianu, medic, Buzău 20 cor., Ioan Meţianu, metropolit, Sibiiŭ 15 cor., Ioan Buteanu, dir. gimn, Beiuş 6 cor., George Şuta, protopop, Borleştĭ 4 cor., Vasile Pop, asesor la sedr. orf. Cluşiŭ 4 cor., Ladislau Popa, căpitan artil., Braşov 2 cor., George Cimoca, paroch, Hidiş 2 cor., Séra la casă au binevoit a dărui peste taxă. D-na Motta, Cluş 11 cor., D-na I. Pop, prot, Morlaca 10 cor., Dr. Victor Poruţiu, adv., Cluş 10 cor., Dr. G. Ilea, adv, Cluş 10 cor., Dr- A. Isac, adv., Cluş 8 cor., D-na Ranta, Cluş 7 cor., V. Ranta, jude pens., Cluş 7 cor., Dr. Amos Frâncu, adv., Cluş 7 cor., Dr. Elie Dăianu, prot. Cluş 7 cor., Dr. Sim. Tămaş, adv., Hida 7 cor., Dr. R. Crăciun, med., Carlsbad 6 cor., Petru P. Bariţiu, propr. tip. „Carmen“ Cluş 5 cor. 04 fil.,

Vas. Hossu, jude, Cluş 5 cor., Dr. Rom. Boilla, cand. adv., Blaş 5 cor., B. Podóbă, dir., de bancă Cluş 5 cor., Aug. Giurgiu, comp., Cluş 4 cor., Dr. Ştefan Morariu, adv., Cluş 4 cor., Dr. I. Dan, medic Mociu 3 cor., Dr. Vas. Crişan, adv., Huedin 3 cor., Dr. Iul. Pop, cand. adv., 3 cor., V. Pop, jude, Hida 3 cor., D-na N. N. 3 cor., Dr. A. Anca, med. de reg.. Cluş 3 cor., I. Popist, major, Cluj 2 cor., D-na Lăpuşan, 2 cor., D-na Drăgan, not. 2 cor., Lázár Ödön, Cluş 2 cor., Iul Codarcea, farm., Turda 2 cor., Möckel, stud. univ., Cluş 1 cor., Tomas, stud. univ., Cluş 1 cor., Miletici, stud. univ., Cluş 1 cor., T. Roşescu, prot., Cluş 1 cor., Hermina A. Moldovan, Cluş 1 cor., P. Rus, of., Cluş 1 cor., Dr. Pordea, cand. adv., 1 cor., Dr. I. Giurgiu, cand. adv., 1 cor.

Intratele dau suma de: *cor. 536·20.* Spesele au fost: *cor. 514·12.* Venitul curat cor. 22·08, care adăugându-se la fondul vechiu, dau suma de cor. 182·08. Menirea acestui fond e completarea bibliotecei „Casinei române“ din Cluş.

Aducem şi pe calea acésta mulţămită tuturor sprijinitorilor seratei nóstre.

Eugen Curta, controlor. *Emil Pop*, cassar.

*

La „*Fondul Dr. Iosif Hodoş*“, menit a da ajutor profesorilor de la gimnasiul public român gr. or. din Brad la tipărirea de cărţĭ didactice, scrierĭ literare, disertaţiunĭ şi prelegerĭ publice, întreprindere de escursiunĭ scienţifice şi recreare în cas de bólă, au incurs următórele dăruirĭ marinimóse:

1) de la d-l *Mihail Veliciu*, advocat în Chişineu *30 corone*.

2) de la d-l *Adam Dĕmian*, contabil la „Crişana“ din Brad, drept *rĕscumpĕrare a anunţurilor de fidanţare* cu d-şóra *Olimpia Ometa* din Brad *20 cor.*

3) de la *profesorii şi inteligenţa română din Brad*, drept *rĕscumpĕrare a felicitărilor de anul nou, 1905*, şi anume: d-l Vasiliu Damian, proto-presbiter-catichet 5 cor., Dr. Pavel Oprişa dir. g. 5 cor. Aurel Bratu, prof. 5 cor., St. Albu, Vas. Boneu şi Dr. I. Radu, prof. câte 2 cor., M. Stoia, înv. 1 cor., Enea Foldea, diacon-învĕţător (Hălmagiu) 2 cor., Ad. Dĕmian, contabil la „Crişana“, Andron Bogdan, preot şi Valer Păcală, jurist, câte 2 cor., Ioan Cutean, comerciant, Petru Rimbaş, preot câte 5 cor., Ales. Draia, cassar la Crişana, 10 cor. şi I. Ghişa, oficiant de bancă 1 cor. Suma *51 cor.*

II. La fondul „*Masa studenţilor*“ din Brad au contribuit: d-l *Vasiliu Damian*, protopresb. şi soţia *Aurelia* din prilegiul aniversării a 10 a morţii tatălui şi respective socrului şi din incidentul sĕrbării parastasului la 6 sĕptĕmânĭ pentru cumnata şi respective sora lor *Zinca, 20 cor.*

III. Pentru *îmbrăcarea şcolarilor sĕracĭ şi bunĭ* de la gimnasiu la sĕrbătorile Crăciunului, şi anume: d-l *Dr. Ioan Papp* adv. şi soţia *32 cor. 90 banĭ*:, Dr. Pavel Oprişa, dir. gimn. 3 cor., Aurel Bratu, prof. 2 cor., Vas. Boneu, prof. gim. 50 banĭ Suma *38·40 cor.*

Brad, 21 Dec. 1904.

Direcţiunea gimnasială:
Dr. *Pavel Oprişa*,
director.

Concentraţia activistă în Sibiiu.

Publicăm la alt loc scirile telegrafice, ce le-am primit dela corespondentul nostru special, trimis de noi la conferenţa „electorală“ din Sibiiu, convocată de d-nii Pop de Băsescĭ şi Lucaciu pe ḑiua de aḑĭ. Cele ce s'au petrecut în şedinţa de aḑĭ a conferenţei amintite sunt deja de ajuns spre a nu lăsa pe nimenĭ în dubiu despre natura acestei întrunirĭ.

D. Pop de Băsescĭ, care a deschis conferenţa, a accentuat în vorbirea sa, că „între membrii comitetului n'au fost divergenţe“. Prin tr'asta constată, că atât dênsul cât şi cei-l'alţĭ vechĭ membri în comitetul partidului naţional au fost în deplin acord cu deputatul Dobrei şi cu atitudinea sa contrară programului dela 1881 şi hotărîrilor conferenţelor naţionale trecute.

Şi totuşĭ în raportul ce l'a cetit Vasilie Lucaciu se ḑice, că la Dobra s'a ivit un curent nou, ce tinde la abandonarea programului şi a pasivităţii — ear' conferenţa sĕ aviseze asupra acestui „fenomen“.

Ḑice mai departe „raportul“ amintit, că „comitetul“ nu doresce schimbarea programului. Atuncĭ de ce a tolerat în sînul sĕu pe aceia carĭ l'au călcat, s'au lăpĕdat şi se lapĕdă de fapt de acest program?

In comisiunea de 40 majoritatea a decis în cele din urmă sub presiunea împrejurărilor, ca programul sĕ rĕmână deocamdată neatins şi sĕ se pregătéscă unul nou pentru „proxima ocasiune“.

Fi-va óre aşa şi cu pasivitatea? O vor adopta'o óre şi pe acésta încă pe câtva timp orĭ „actviştii“ se simt destul de tarĭ a întra în lupta electorală? Aşa s'ar puté conchide din „raportul“ lui Lucaciu.

Aşteptăm raportul amĕnunţit şi resultatul final, pănă atuncĭ lăsăm sĕ urmeze telegramele ce le-am primit:

Sibiiu, 10 Ianuarie. Conferenţa electorală convocată pe ḑiuă de astăḑĭ, şi permisă de guvern condiţionat, a fost deschisă la 10½ a. m. Pop de Băsescĭ salută în vorbirea de deschidere pe cei presenţĭ, pe carĭ îi numesce delegaţiĭ partidului. Ḑice că este satisfăcut de ocasiunea care a dat posibilitate de a se consfătui asupra atitudinei în faţa alegerilor dietale. *Divergenţe n'au fost între membriĭ „comitetului“*. Conferenţa va decide ce atitudine sĕ ia partidul. Accentuéză apoi solidaritatea şi declară conferenţa deschisă.

A urmat alegerea biuroului *ad-hoc*: Pop de Băsescĭ preşedinte, T. Mihali şi Vasilie Damian vice-preşedinţĭ; Onişor, Bontescu Lemenyi Dr. Beu secretarĭ, Aurel Doşa, Borcea, Dr. Vaida verificatorĭ pentru constatarea mandatelor.

De faţă au fost delegaţĭ şi nedelegaţĭ din comitatele: Cenad, Sătmar, Selagiu, Alba, Timiş, Caraş-Severin, Huniedóra, Sibiiu, Dobâca, Bistriţa, Têrnava mică, Arad, Făgăraş, Turda. Bihor, Braşov.

După constituire Dr. Vasile Lucaciŭ cetesce raportul comitetului. Face o reprivire asupra faselor din trecutul „partidului“. Constată ivirea curentului ce tinde spre abandonarea programului naţional şi a pasivităţiĭ. Dovadă alegerea dela Dobra. „Comitetul“ cere avisul conferenţei şi pune ca basă de discuţie acest fenomen. „Comitetul“ nu doresce schimbarea programului care este espresiunea postulatelor naţionale. Nu-i momentul oportun pentru abandonarea programului. Stând pe basa programului comitetul crede că partidul e destul de tare a păşi în luptă politică. „Comitetul“ *işĭ depune mandatul şi cere absolutoriu.*

Dr. A. Vlad propune sĕ se alégă o comisiune de patru-ḑecĭ, care sĕ censureze raportul şi sĕ vină cu propunerĭ concrete în şedinţa plenară. — Propunerea se primesce.

Conferenţa ţinută în sala „Unicum“ e bine cercetată. Activiştiĭ veniţĭ de pretutindenĭ formézà marea majoritate. Totul a fost se vede dinainte pregătit.

Sibiiu, 10 Ian. In comisia de 40 a fost o discuţie viuă asupra programului naţional. Majoritatea s'a declarat pentru ca programul dela 1881 *sĕ rĕmână neatins.* S'a hotărît ca comitetul viitor sĕ studieze cestiunea şi sĕ vină la viitórea conferenţă c'un proiect de program.

Despre cestiunea pasivităţii orĭ a activităţii încă nu s'a discutat în merit.

ULTIME SCIRI.

Paris, 10 Ianuarie. In locul lui Syveton a fost ales deputat admiralul pensionar *Bienaimé*, cu program naţionalist. Alegerea acésta este considerată ca o grea lovitură pentru guvern.

Londra, 10 Ianuarie. Flota a treia rusécă a plecat erĭ din Libau. Peste câte-va ḑile va urma a patra flotă.

Bibliografie.

„*Caractere morale*“. Acéstă carte atât de instruitivă, bine scrisă şi folositóre, mai ales pentru tinerimea din şcólele medii scrisă de reposatul profesor de limba română Ioan Popea dela gimnasiul nostru din Braşov se găsesce la librăriile şi la tipografia nóstre din Braşov precum şi la celelalte librării române din ţéră şi este una din cele mai potrivite cărţi pentru premii. Dér nu numai pentru băeţi, ci şi pentru fete acéstă carte este de mare preţ pentru înmulţirea cunoscinţelor şi formarea caracterului lor,

Atragem atenţiunea cetitorilor noştri, că la dorinţa vĕduvei autorului reposat, acéstă carte se vinde cu preţul moderat de 2 corone esemplarul (plus 20 bani porto.)

Din composiţiunile pline de melodii românescĭ ale mult regretatului comtoidoeromân *Ciprian Porumbescu*, tipărite şi pesat în ediţiunĭ poporale de d-na Marióra *Raţiu* născută Porumbescu, se află de vêndare la Tipografia nóstră următórele piese:

„*Imn de urare*“ cu două vocĭ, „*Hora Prahovei*“, „*A căḑut o rază lină*“ cu voce, „*Fluturaş de nópte*“ polcă, „*Frunză verde măргărit* cânt poporal, „*Pe câmpiile Stupcei*“ polca mazurca, „*Fata popii*“ cântec poporal. Fie-care bucată costă 50 b. plus 10 banĭ porto. „*Basme Iaşene*“ vals, 1 cor. 50 b. plus 10 banĭ porto. „*Potpouriu*“, *din opereta „Crai nou“* 3 cor. şi *Ouvertura din opereta „Crai nou“* 1 cor. 50 banĭ plus 10 banĭ porto.

A apărut la Bucurescĭ:

Sistema ortografică a limbei române de *Nic. Densuşianu*, o broşură de 73 pagine şi se află de vêndare la libraria Leon Alcalay din Bucurescĭ cu preţul de 1 leu, trimisă cu posta 1 leu 15 banĭ séu 1 cor. 10 fil.

POSTA REDACŢIUNEI.

D.lui X. Y. în Z. — Scrisórea s'a primit. Publicarea va urma.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Călindarul Plugarului.

In editura tipografiei A. *Mureşianu* a apărut **„Călindarul Plugarului“** pe anul comun 1905. — Anul XIII.

Ca şi în anii trecuţĭ, aşa şi în anul acesta — al treisprečecelea al esistenţei sale — *„Călindarul Plugarului“*, fidel numelui sěu, întră în casele cărturarilor şi ómenilor noştri de la sate şi oraşe, ca prin învěţăturile şi poveţele din ramura economiei sě le îmbogăţéscă cunoscinţele şi sě-i îndemne la muncă raţională, servindu-le tot-odată de călăuză în viaţa practică. In afară de acésta, cei carĭ se vor grăbi a-şĭ procura *„Călindarul Plugarului“*, vor mai avé prilegiŭ de a-şĭ petrece câte-va óre vesele şi senine, cetind bucăţile alese şi instructive din partea literară şi distractivă, anecdote în prosă şi versurĭ, glume, poveţe şi diverse.

Conţinutul *„Călindarului Plugarului“* este următorul:

Cronologia anului.—Regentul anului. — Sěrbătorile şi alte ţile schimbătóre. — Calculul sěrbătorilor mai marĭ.—Posturile. — Urméză partea strict calendaristică: cele 12 lunĭ ale anului, la fie-care lună dându-se sfaturĭ despre lucrările, ce are sě le făcă economul, care ţine sě-şĭ pórte economia după tóte cerinţele. — Taxele telegramelor şi postale. — Taxele pentru pachete şi pentru porto-tarif după greutate. In partea acésta se dau îndrumărĭ cu privire la regulele de observat la trimiterea de scrisorĭ, banĭ şi pachete. — In rubrica despre timbre şi taxă, se arată, ce anume timbre şi taxe se cer la tot felul de petiţiunĭ, documente etc.

Rubrica *têrgurilor* e şi de rêndul acesta fórte bogată. După datele oficióse şi de nou îndreptate şi publicate de ministeriul de comerciu, se arată têrgurile libere din Ardeal, Bănat şi ţera unguréscă, cu observaţiunile necesare; apoi têrgurile din Bucovina şi Ungaria, precum şi têrgurile aranjate în serie cronologică (după lună).

Partea economică a Călindarului cuprinde următórele articole din ramura economiei: *Cunóscerea pămêntului*, de Th. A. Bogdan; *Cultura raţională a cartofului*, de Gh. Manolescu; *Economul ca doctor*, de Ioan Georgescu; *Ingrijirea şi pregătirea pămêntului în şcola de pomĭ*, de A. Bolodr; *Cultura macului.*

In *partea literară* se publică: *„Groşita, care i-a adus noroc“*, o frumósă povestire de Jassy Torrund (trad. Oniţă); *Ochii negri* (poveste) de E. Părăianu; Legenda *»Stefan cel Mare şi îngerii«*. Urméză *Anecdote poporale şi Glume*, de Marion, Speranţă şi alţĭ scriitorĭ, în versurĭ şi prosă.

— O ilustraţiune representând vechea cetate a Huniadeştilor.

Se publică apoi *Poveţe* interesante şi instructive pentru viéţa economică şi casnică. Câte-va *sfaturĭ din ale bucătăriei şi Diverse.*

Partea restantă cuprinde anunţurĭ pe mai multe paginĭ.

Călindarul Plugarului costă esemplarul **44 banĭ** + porto, şi se vinde la Tipografia A. *Mureşianu* Braşov. Abonaţii ţiarului nostru pot sě procure călindarul şi de-odată cu reînoirea abonamentului la fóia nóstră.

»Romana«

este titlul broşurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureşianu, cu descrierea şi esplicarea dansului nostru de salon

„Romana“ dans de colónă în 5 figurĭ *Descrisă şi esplicată împreună cu musica ei, după compunerea ei originală.* Cu-o întroducere („în loc de prefaţă“,) de *Tunarul din Dumbrău*, **Popa**. — Tipografia Aurel Mureşianu, Braşov 1903.

A trecut deja o jumětate de secol, de când, în epoca redeşteptării nóstre naţionale, s'a compus şi înfiinţat în Braşov „Romana“, unicul dans de colónă român. In iérna anului 1901, cu ocasiunea jubileului de 50 de anĭ de la fondarea Reuniunei femeilor române, s'a serbat la balul festiv ce s'a dat în Braşov cu ocasiunea acésta şi jubileul de 50 de anĭ al „Romanei“. La acest jubileu vre-o 20 de părechĭ, damele purtând costum naţional, au jucat „Romana“ jubilară, adecă au esecutat acest dans în tocmai după regulele şi prescrierile originale, cum s'a esecutat înainte cu 50 de anĭ la primul bal al „Reuniunei“.

Autorul broşurei esplică „Romana“ în strînsă legătură cu musica ei după aceste regulĭ şi prescrierĭ originale, fără abaterile şi erorile, ce cu timpul s'au furişat în acest dans. (Esplicarea figurilor o face alăturĭ şi în limba germană.)

Meritul autorului broşurei mai sus anunţate este, că a fixat regulele originale ale „Romanei“, ca orĭ şi unde în ţinuturile şi ţěrile locuite de Românĭ acest dans de colónă român sě pótă fi studiat şi jucat cum se cade şi uniform. De aceea a adaus la finea broşurei şi textul frumósei şi atrăgětórei musice a „Romanei“, esplicând printre note tóte mişcările dansului după tactele musicei. Pe lângă popularitatea, de care se bucură dansul „Romana“ pretutindenĭ între noi, a fost tot-déuna o dorinţă viuă a publicului nostru de a o vedé jucându-se bine, esact şi uniform. Credem, că broşura de faţă, care face istoricul şi descrierea figurilor dansului cu multă îngrijire şi acurateţă, va satisface pe deplin dorinţei generale

Broşura este în cuart mare, hârtie fină şi tipar elegant, cu adausul unei cóle de note (musica „Romanei“ cu esplicărĭ) şi costă numai 2 cor. **50** banĭ (plus 5 banĭ porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana“ se póte procura de la tipografia A. Mureşianu, Braşov.

Cursul la bursa din Viena.

Din 9 Ianuarie n. 1905.

Renta ung. de aur 4%	118.75
Renta de coróne ung. 4%	98.35
Impr. căil. fer. ung. în aur 3½%	89.40
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	97.90
Bonurĭ rurale croate-slavone	98.50
Impr. ung. cu premii	209.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	162.60
Renta de hârtie austr.	100.20
Renta de argint austr.	100.20
Renta de aur austr.	119.60
Renta de coróne austr. 4%	100.35
Bonurĭ rurale ungare 3½%	91.60
Losurĭ din 1860	157.50
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	16.31
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	796.50
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	678.—
Napoleondorĭ	19.10
Mărcĭ imperiale germane	117.50
London vista	239.95
Paris vista	95.50
Note italiene	95.40

Cursul pieţei Braşov.

Din 9 Ianuarie n. 1904.

Bancnote rom.	Cump.	18.74	Vênd.	18.82
Argint român.	„	18.40	„	18.64
Napoleond'orĭ.	„	19.06	„	19.10
Galbenĭ	„	11.20	„	11.30
Ruble Rusescĭ	„	2.53	„	2.54
Mărcĭ germane	„	117.20	„	117.40

Nr. **21415**—1904.

PUBLICAŢIUNE

referitóre la prescrierile şi ştergerile dărilor de pămênt făcute ulterior precum şi la aruncurile ce cad asupra acestor prescrierĭ şi ştergerĭ pe anii 1900 până la inclusive 1904.

Fiind-că în urma comasării s'a statorit de nou şi venitul curat catastral după fie-care parcelă de pămênt şi fiind-că în urma acestei lucrărĭ s'a arătat că darea de pămênt în general trebue urcată: fiind-că mai departe pe anii 1900 până la inclusive 1904 darea de pămênt s'a socotit, prescris şi încassat pe basa posesiunii ce a avut'o fie-care înainte de comasaţie.

De aceea s'a făcut o consemnare în care e cuprinsă darea de pămênt a fie-cărui proprietar de pămênt şi din care se vede décă singuraticii proprietarĭ pe anii 1900—1904 au plătit mai mult sau décă mai au ceva de plătit.

Provocăm decĭ pe toţĭ proprietarii de pămênt din 1900—1904 şi carĭ mai posed încă şi astăţĭ proprietate, a-se presenta în sensul ordinului dat de Direcţiunea financiară sub nr. 34990/1904 la perceptoratul orăşenesc din Brassó aducênd cu sine cólele de dare spre a li-se induce într'însele plusul ce l'ar fi plătit eventual restul ce ar mai avea de plătit dimpreună cu aruncurile ce cad asupra acestor sume.

Aceste consemnărĭ sěu conspecte se vor espune la perceptoratul orăşenesc ca sě le pótă lua în vedere fie-care proprietar de la 30 Decemvrie 1904 până la inclusive 28 Ianuarie 1905. tot-déuna de la 8 óre diminéţa până la 12 óre a. m.

In contra sumelor prescrise în aceste conspecte póte face recurs fie-care interesent până la inclusive 28 Ianuarie 1905. Recursele sunt a-se adresa la comisiunea administrativă a comitatului Brassó dar de presentat le presentéză fie-care la perceptoratul orăşenesc al oraşului Brassó. Recursele date după acest termin se vor respinge ca întîrţiate

Brassó, în 29 Decemvrie 1904.

1—3.1597 *Magistratul orăşenesc.*

Az ó-radnai járás föszolgabirájától.

Sz. **3529**—1904.

Pályázati hirdetmény.

Besztercze-Naszód vármegye óradnai járásában levő Nagy-Ilva községben, lemondás folytán megüresedett községi orvosi állásra ezennel pályázatott nyitok.

Az állás javadalmazása:

1. Törzsfizetés 2000 kor.
2. Lakbér 400 kor.
3. Látogatási dij vényirással 40 fillér.
4. Ha a látogatás a beteg lakásán történik, természetbeni fuvart is igényelhet.
5. A mütétekért és orvosi látleletekért a miniszteri rendeletben megállapitott dijak.
6. Orvosi bizonyitványokért 1 korona.
7. Halottkémi teendők ellátása esetén minden halott vizsgálatáért beleszámitva a bizonytvány kiállitását is 40 fil.
8. Vágatási biztosi teendőkért a szabályrendeletben megállapitott dijak.
9. Köteles az illető orvos az iskolákat többször meglátogatni az iskolás gyermekeket, a tanév folyamán megvizsgálni és ingyen gyógykezelni, szükség esetén felmentési bizonyitványt dijtalanul kiállitani.
10. A szegényeket ingyen gyógykezelni.

A román nyelv ismerete feltétlenül megkivántatik.

Gyógyszertár helyben.

A választás Nagy-Ilva község házánál 1905 Február hó 13-án lesz.

Felhivom mindazokat a kik ezen állást elnyerni ohajtják, hogy pályázati kérvényüket az 1883 I. t. cz. 9 §-a és az 1876 XIV t. cz. 143 §-ban előirt képesitési okmányokkal felszerelve 1905 Február hó 10-ig hozzám adják be. Az elkésetten beérkező folyamodványokat figyelembe nem veszem.

Óradna, 1905 évi Január hó 4.

Hozsda György s. k.
foszolgabiró.

1—2.,1602

Plecarea şi sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Braşov.

Valabil din 1 Octomvrie st. n. 1904.

Plecarea trenurilor din Braşov.

Dela Braşov la Budapesta:

I. Trenul mixt la óra 5·32 min. dimin.
II. Tr. accel. (peste Cluşiu) la ó. 2·45 m. p. m.
III. Trenul de pers. la óra 8·7 min. séra.
IV. Tr. accel. p. Arad la órele 10·26 m. séra.

Dela Braşov la Bucurescĭ:

I. Trenul de persóne la óra 3·55 m. dim.
II. Tren accel. la órele 4·59 m. dim.*)
*) (Nu mai până în 15 Novembre).
III. Trenul mixt la órele 11·35 m. a. m.
IV. Trenul accel. la óra 2·19 min. p. m. (ce vine pe la Cluşiu).
V. Tren mixt la órele 6·50 séra.* (care circulă numai la Predeal).

Dela Braşov la Kezdi-Oşorheiu şi Ciuc-Ghimes:

I. Trenul de pers. la óra 5.25 min. dim.*
II. Trenul mixt la óra 8·45 min. a. m.*
(* au legătură până la Ciuc-Gyimes).
III. Trenul de per. la óra 2·50 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Szereda).
IV. Tren de pers. la órele 6.34 m. séra.*

Dela Braşov la Zêrnescĭ (gara Bartolomeiu)

I. Trenul mixt la óra 9·2 min a. m.
II. Trenul mixt la óra 5·26 min. p. m.

Sosirea trenurilor în Braşov:

Dela Budapesta la Braşov:

I. Tren acc. p. Arad la órele 4·52 m. dim.
II. Trenul de persóne la óra 7·50 dim.
III. Tr. accel. peste Cluşiu la ó. 2·9 m. p. m.
IV. Trenul mixt la óra 9·27 min. séra.

Dela Bucurescĭ la Braşov:

I. Tren. de pers. la óra 7·28 min. dim.
II. Trenul accel. la óra 2.18 min. p. m. (Are legătură cu Sibiiu şi Cluj).
III. Trenul pers., la óra 4·55 m. p. m.
IV. Trenul mixt. la óra 9·18 min. séra.
V. Tr. accel. la órele 10·14 m. séra. (Numai până în 15 Novembre).

Dela Kezdi-Oşorheiu şi Ciuc-Ghimes la Braşov

I. Trenul de persóne la óre 8.25 m. dim. (are legătură cu Ciuc-Sereda).
II. Trenul de pers. la óra 1·59 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Gyimes).
III. Trenul mixt, la óra 6·10 m. séra.*)
IV. Tren mixt, la órele 10·1 m. séra.

Dela Zêrnescĭ la Braşov (gar. Bartolomeiu.)

I. Trenul mixt la óra 7·02 min. dim.
II. Trenul mixt la óra 1·12 min. p. m.

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.